

Course Syllabus

รายวิชา การแต่งคำประพันธ์ (ท๓๐๒๑๖)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๘

นางเดือนจิตต์ ศรีอนันต์

ครูประจำวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โรงเรียนปทุมวิไล จังหวัดปทุมธานี

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔

Course Syllabus รหัสวิชา ๓๐๒๑๖ วิชา การแต่งคำประพันธ์ หน้าที่ ๒

๗. การวัดผลสัมฤทธิ์ (อัตราส่วน ๘๐: ๒๐) จำนวนเปอร์เซ็นต์ (เช่น)

๖.๑ สมรรถนะของผู้เรียน	๑๐ คะแนน
๖.๒ รายงาน(/ Power Point) และการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	๑๐ คะแนน
๖.๓ คะแนนเก็บรายหน่วย	๕๐ คะแนน
๖.๔ สอบวัดผลกลางกลาง	๑๐ คะแนน
๖.๕ สอบวัดผลปลายภาค	๒๐ คะแนน

๘. การประเมินผลการเรียน

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
๔	ดีเยี่ยม	๘๐-๑๐๐
๓.๕	ดีมาก	๗๕-๗๙
๓	ดี	๗๐-๗๔
๒.๕	ค่อนข้างดี	๖๕-๖๙
๒	น่าพอใจ	๖๐-๖๔
๑.๕	พอใช้	๕๕-๕๙
๑	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	๕๐-๕๔
๐	ต่ำกว่าเกณฑ์	๐-๔๙

๙. เอกสารอ่านประกอบ/แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม

- ๙.๑ ห้องสมุดโรงเรียนปทุมวิไล
- ๙.๒ Internet
- ๙.๓ ชุมช้างขุนแผน
- ๙.๔ ประวัติวรรณคดีไทย
- ๙.๕ มัทนะพาธา
- ๙.๖ สามัคคีเภทคำฉันท์
- ๙.๗ หลักภาษาไทย
- ๙.๘ ร้อยกรอง
- ๙.๙ ตำรับร้อยกรอง
- ๙.๑๐ ดาวจรัสแสง คือความภูมิใจจารึกไว้ในแผ่นดิน

๑๐. ชิ้นงาน

เนื้อหา	วิธีการเก็บคะแนน	ชิ้นงาน		หมายเหตุ
		ลักษณะประเภท	จำนวนชิ้น	
๑. ความรู้เบื้องต้น ทางการประพันธ์	ก่อนสอบกลางภาค (๔๐ คะแนน)	๑. Power Point ๑๐ คะแนน	๑ เรื่อง	งานกลุ่ม งานเดี่ยว (สมรรถนะผู้เรียน) งานเดี่ยว/งานกลุ่ม
๒. วิวัฒนาการ ของร้อยกรองไทย	สอบกลางภาค (๑๐ คะแนน)	๒. แบบฝึกหัด (ใบงาน)	๒๐ ชิ้น	
๓. แผนผังและ ลักษณะบังคับของ ร้อยกรองไทย	หลังสอบกลางภาค (๓๐ คะแนน)	๑๐ คะแนน	๑๐ เรื่อง	
๔. ความงามของ ร้อยกรอง	สอบปลายภาค (๒๐ คะแนน)	๓. แต่งคำประพันธ์ ๕๐ คะแนน		
๕. การฝึกเขียน ร้อยกรองเบื้องต้น				
๖. การประพันธ์ กลอน				
๗. การประพันธ์ กาพย์				
๘. การประพันธ์ โคลง				
๙. การประพันธ์ ฉันท				
๑๐. การประพันธ์ ร่าย				

๑๑. โครงสร้างรายวิชา/โครงการสอน

ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑.	ความรู้เบื้องต้น ทางการ ประพันธ์	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔-๑	การแต่งคำประพันธ์เป็นการเรียบ เรียงเรื่องราวด้วยถ้อยคำไพเราะ มี ความหมาย อ่านแล้วได้ความรู้ ความบันเทิงและรับรสความ ไพเราะของคำประพันธ์ เป็นการ แสดงออกซึ่งศิลปะของการ ประพันธ์และกลวิธีในการ ประพันธ์ นอกจากนี้ยังต้อง คำนึงถึงโอกาสในการแต่งคำ ประพันธ์และความเหมาะสมด้วย การเรียนรู้หรือมีความรู้เบื้องต้น ทางการประพันธ์จะช่วยทำให้ผู้ที่	๔	๔

Course Syllabus รหัสวิชา ๓๐๒๑๖ วิชา การแต่งคำประพันธ์ หน้าที่ ๔

ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๑	ต้องการแต่งคำประพันธ์สามารถ แต่งคำประพันธ์ที่ได้ทั้ง ความหมายและความไพเราะ ก่อให้เกิดความประทับใจต่อ ผู้อ่านและผู้ฟัง		
๒.	วิวัฒนาการของ ร้อยกรองไทย	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๒	รูปแบบของร้อยกรองไทยมิได้ จำกัดอยู่เฉพาะกาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ และร่ายเท่านั้น แต่ยัง รวมถึงลำนำ บทเพลงพื้นบ้าน ที่ซับซ้อนกันกลางทุ่ง ซึ่งแสดง ออกมาในรูปของมุขปาฐะและ ลายลักษณ์อักษรที่สัมพันธ์กัน และรวมถึงกลอนเปล่าอันเป็น ร้อยกรองอิสระที่นิยมเขียนใน ปัจจุบันนี้ด้วย การแต่งคำ ประพันธ์ร้อยกรองมีมาตั้งแต่สมัย อยุธยา สมัยธนบุรี และสมัย รัตนโกสินทร์ โดยมีฉันทลักษณ์ที่ แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลาของ การนำเสนอเนื้อหาที่มีความ หลากหลายสามารถสะท้อน แนวคิดของผู้แต่งและสภาพสังคม ในช่วงเวลานั้นได้เป็นอย่างดี การ เรียนรู้วิวัฒนาการของร้อยกรอง ไทยจะช่วยทำให้ผู้ประพันธ์ มองเห็นและเข้าใจร้อยกรองไทย ได้ดียิ่งขึ้น	๔	๔
๓.	แผนผังและ ลักษณะบังคับ ของร้อยกรอง	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๓	ประเภทของร้อยกรองแบ่ง ออกเป็นประเภทใหญ่ๆได้แก่ กลอน กาพย์ โคลง ฉันท์ และ ร่าย พร้อมด้วยคำประพันธ์ รูปแบบใหม่มีลักษณะบังคับหรือ ฉันทลักษณ์ ได้แก่คณะ สัมผัส คำ ครุ คำลหุ คำเอก คำโท คำเป็น คำตาย เสียงวรรณยุกต์ พยางค์	๔	๔

Course Syllabus รหัสวิชา ๓๐๒๑๖ วิชา การแต่งคำประพันธ์ หน้าที่ ๕

ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๓	ลำนำ คำสร้อย สามารถเลือกใช้ให้เหมาะกับประเภทและลักษณะบังคับของร้อยกรอง ช่วยให้ผลงานมีความไพเราะ งดงามทั้งด้านเสียงและความหมาย ก่อให้เกิดความซาบซึ้งในความไพเราะ และรวมถึงเกิดความสะเทือนใจในความหมายอันเกิดจากการเลือกใช้ถ้อยคำของผู้ประพันธ์		
๔.	ความงามของร้อยกรอง	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๔	ความงามของร้อยกรองขึ้นอยู่กับ การใช้การเลือกถ้อยคำให้สามารถสื่อความคิด ความรู้สึก อารมณ์ได้อย่างงดงาม โดยจัดวางคำที่เลือกสรรแล้วให้ต่อเนื่อง ร้อยเรียงอย่างไพเราะ เหมาะสม ได้จังหวะถูกต้องตามโครงสร้างของภาษา ความเข้าใจเกี่ยวกับ กลวิธีการเรียบเรียงถ้อยคำ ลักษณะต่างๆ ที่ผู้ประพันธ์ตั้งใจใช้เพื่อให้ผู้อ่าน และผู้ฟังเกิดจินตนาการหรือทำให้เกิดความซาบซึ้ง ประทับใจ จะได้ว่าเป็นผู้ประพันธ์ที่สร้างสรรค์ความงามให้แก่ร้อยกรอง	๔	๔
๕.	ฝึกเขียนร้อยกรองเบื้องต้น	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๕	การเขียนร้อยกรอง ผู้เขียนจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์แต่ชนิด การฝึกเขียนร้อยกรองนับเป็นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะประเภทหนึ่ง เพราะนอกจากจะต้องได้เนื้อหาตามเป้าหมายที่ต้องถ่ายทอดแล้ว ยังต้องประกอบไปด้วยความงามทางภาษาหรือวรรณศิลป์อีกด้วย	๔	๔

Course Syllabus รหัสวิชา ๓๐๒๑๖ วิชา การแต่งคำประพันธ์ หน้าที่ ๖

ที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๖.	การประพันธ์กลอน	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๖	กลอนเป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่งที่มีฉันทลักษณ์เกี่ยวกับคณะ จังหวะและบังคับเรื่องสัมผัสเป็นสำคัญ จังหวะและลีลาได้แก่ การซ้ำ เสียงสูงต่ำ สั้นยาว หนักเบา ซึ่งเกิดจากการนำถ้อยคำมาเรียงร้อยต่อกันให้เกิดสัมผัสและอารมณ์ ความรู้สึก เลือกใช้ให้เหมาะกับเนื้อหา	๖	๑๐
สอบกลางภาค ๓ ชั่วโมง ๑๐ คะแนน					
๗.	การประพันธ์กาพย์	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๗	กาพย์เป็นคำประพันธ์ที่มีแบบแผนบังคับได้คณะ จังหวะ โดยฉันทลักษณ์ของกาพย์ขึ้นอยู่กับจังหวะและจำนวนคำ มีหลายชนิดได้แก่ กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉับ ๑๖ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘	๖	๑๐
๘.	การประพันธ์โคลง	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๘	โคลงเป็นคำประพันธ์ที่มีแบบแผนบังคับสัมผัสและวรรณยุกต์ มีลักษณะเด่นคือ เสียงสูงต่ำของคำเอก คำโท	๗	๑๐
๙.	การประพันธ์ฉันท์	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๙	การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท์ต้องคำนึงถึงความถูกต้องของฉันทลักษณ์ กลวิธี และคตินิยม เลือกชนิดของฉันท์ให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ ซึ่งแต่งยากที่สุด เพราะมีลักษณะบังคับคำหนักคำเบา หรือคำครุ ลหุ ต้องบรรจุคำให้ครบตามจำนวนที่กำหนด จะใช้ผิดที่ไม่ได้	๗	๑๐
๑๐.	การประพันธ์ร่าย	ท.๔.๑ ม.๔-๖/๔.๑๐	ร่ายเป็นคำประพันธ์เก่าแก่ตั้งแต่สมัยสุโขทัย มีเสน่ห์บนความเรียบง่าย ใช้คำพื้นๆไม่ต้องเปลี่ยนนิยมใช้ในการบรรยายเนื้อหา มากกว่าพรรณนาความคิด	๗	๑๐
สอบปลายภาค ๓ ชั่วโมง ๒๐ คะแนน					

Course Syllabus รหัสวิชา ๓๐๒๑๖ วิชา การแต่งคำประพันธ์ หน้าที่ ๗

(นางเตือนจิตต์ ศรีอนันต์) ผู้สอน

(นายอนุสิทธิ์ ศรีอนันต์)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ

(นางเตือนจิตต์ ศรีอนันต์) หัวหน้ากลุ่มสาระ ฯ

(นายวีรพงษ์ คล้อยดี)

ผู้อำนวยการโรงเรียน